

AZ IKREK LELKI SAJÁTOSSÁGAI NEVELÉSI SZEMPONTOK

**2017. április18.
Semmelweis Egyetem
Doktoriskolai előadás**

Kétpetējű vegyes ikerpár

02/03/2016 21:51

Kétpetéjű iker lányok

Egyptéjű ikerlányok

Romulus és Remus Róma megalapítói

Kérdéseink:

- Hogyan szerveződik az ikrek identitása, önálló személyisége?**
- Milyen sajátosságai vannak a pár-dinamikának?
(mikromilió)**

Kötődéselméleti alapok (Bowlby, Ainsworth)

Interszubjektivitás (Daniel Stern)

Ikrek kettős identitás-szerveződése

(„identitet a deux”: René Zazzo)

A „MI TUDAT”: szerves egység

(Méhén belüli kommunikáció

kezdetei)

Intrauterin interszubjektivitás

Egymás „átmeneti tárgyai”

(Winnicott, Daniel Stern)

**Először egymással
kommunikálnak
(közelségkeresés,
„biztos bázis”,
Szeparációs szorongás)**

Kriptofázia?

Ikerkötődési minta:

egyik az anyához

erősebben,

a másik a testvérhez

erősebben.

Közös cél: az anya elérése

IKREK FELNŐTTKORI KAPCSOLATAI

**Ha biztonságos az anyakapcsolat:
jobb esély a felnőtt párkapcsolatra**

**Ha bizonytalan az anyakapcsolat:
nehézségek a „kifelé kötődésben”,
szimbiotikus rögzültség
(kutatói jegyzőkönyvek példái)**

Kriptofázia?

(Lurija: Jura és Ljosa)

Daniel Stern: „Kétnyelvűség”

(a nem verbális szférában

fokozott az „olvasási” készség)

Beszédfejlődés

**(Akkor késedelmes, ha az
anya és környezet figyelme
csekélyebb)**

Párdinamika (René Zazzo)

Öröklés a pár saját mikrovilága környezet

„MI TUDAT”

**Polarizáció: a hasonlóságok eltúlzása
különbségek bagatellizálása. Ezt
az ikrek megfordítják, különbség
hangsúlyozásával (szerepek!)**

Az EPI-k sem „egyformák”

Magzati versengés

Születési súlykülönbség

Korai viselkedés – polarizáció

(sírós-békés; élénk–nyugodt)

IKERJELENSÉGEK:

Páros elszigetelődés

Összehasonlítótságnak kitettség

Rivalizáció

Felsőterületek megosztási

szükséglete

„Félénkség” (egymást 97%-ban

félénknek tartják az EPI-k)

Nevelési javaslatok

Nevekben:

ne legyen egybecsengő (Tóni-Móni)

Tükörnevek kerülendők (Mária-Lujza;Lujza-Mária)

Ne bibliai névpárt adjunk: (Ádám-Éva)

**Ne a név férfi-női változatát válasszuk
(Péter-Petra)**

**Az édesanya lehetőleg
külön-külön
fürdesse és szoptassa
/ettesse/ a gyermekeket.**

**Az édesanya sokat beszéljen hozzájuk,
dudorásson, sőt, /ha tud/ énekeljen
dalocskákat, versikéket, amiket
altatáskor is rendszeresít és a
gyermek egy idő után vele énekel-
getnek**

/Métneki, idézi Molnár Krisztinát, id. mű 274. old./.

**Kezdetektől kerüljük az egyforma
öltözéket, még ha nagyon tetszik is
a szülőknek!**

**Ne viselhessék egymás ruháit,
/ ezt maguk sem engednék meg!/.**

**Az ikrek ne aludjanak egy ágyban
három éves kor után.**

**Fényképezésnél legyen
külön-külön kép róluk,
párban az apával, anyával
És együtt hárman;
külön-külön fotókon**

**Születésnapokon legyen külön
köszöntő és két tortácska,
egyforma torta eltérő díszítéssel,
Az óvodai jel vagy egyedi díszek
legyenek rajta.**

**Tartsuk tiszteletben a saját ruháikat,
játékaikat, tulajdonukat.**

**Az éntudat első tartalma birtoklástudat,
az „enyém”.**

Ezért ami az övé, az kapjon elfogadást!

**Hagyjuk, hogy válasszanak saját,
nekik tetsző ruhát, játékot,
legyenek ezek elkülönítve
mindkettőnél.**

**Bízzuk rájuk a döntést,
milyet szeretnének.**

Tegyük lehetővé, hogy bizonyos időszakban külön legyenek választva egymástól, gyermekprogramról gondoskodjunk a számukra. Legyen valamelyik szülő a kísérő, csak vele legyen a gyermek, vagy a barátjához, barátnőjéhez, óvodás, iskolatársához mehessen. Külön-külön programokra van szükség.

Szervezzünk saját baráti kört a számukra már óvodás kortól, és fogadjuk el behozott barátaikat mindkét oldalról.

**Törekedjünk személyes érdeklődés,
ráfigyelés kifejezésével.**

**Osszuk meg a szerepeket (apa-anyja)
majd cseréljünk („Most én vagyok
veled, holnap apukád, és én a
testvéreddel leszek holnap”).**

**Teljesítsünk egyedi kívánságokat
/pl., szeretne az egyik kistáskát,
akkor a másik is kívánjon valami
mást magának/.**

**Vegyük észre, ha szomorú az
egyik vagy bármelyikük
kedélyében, hangulatában van
változás. Tudjuk meg az okát.**

**Kerüljük
az összehasonlítgatásokat!
Ne használjuk a „bezzeg”
kifejezést.**

Kerüljük

**a címkézést, megszegyenítést
/”a bepisilős”, a sajtkukac, stb./.**

Kerüljük

**a polarizáló megjegyzéseket
/okos-buta; bátor-gyáva, stb./.**

**Igyekezünk bevonni testvért,
testvéreket /ha vannak/,
és szervezzük külső társakkal
/pl. iskolatárs, szomszéd, stb./
részvételével társasjátékokat,
programokat.**

**Rendszerezésünk
„mi napunk”-at,
amikor az egyik iker e napon
csak anyával/apával van együtt.
Legyen pontosan egyforma az
egy gyermekre jutó saját idő.**

**Egyik megérdemelt dicsérete
esetén a másikat erősítsük meg,
hogyan tudjuk, ő is képes erre, és
akkor ő is meg fogja kapni érte
az elismerést.**

**Tegyük lehetővé, hogy a tükörben
szemléljék magukat, és emeljük ki,
amiben különböznek egymástól
/”neked anyajegy van a válladon,
ez a te felségjelvényed, ilyen nincs
senki másnak. Ezer közül is
megismerhetnek!”/.**

**Alapos megfontolások alapján
döntünk arról, hogy
mikor választjuk szét őket.**

Konklúzió:

Az ikrek személyiségfejlődéséhez:

**„Ilyen az ember egyedüli példány
Nem élt belőle több és most sem él
S mint fán sem nő egyforma két levél
A nagy időn se lesz hozzá hasonló.”**

(Kosztolányi)